

PROFESYONEL MÜŞTERİLERİN YARARLANAMAYACAKLARI MEVZUAT HÜKÜMLERİ

Bu açıklama metni III.39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ'in 28/2.(h) ve 31/2 maddesi uyarınca profesyonel müşterilere yararlanamayacakları mevzuat hükümlerini bildirmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu çerçevede profesyonel müşterilerin yararlanamayacakları mevzuat hükümleri aşağıda sıralanmaktadır:

- 1) Yatırım kuruluşları alım satıma aracılık faaliyeti kapsamında genel müşterilerine hizmet sunmadan önce kendisine yapılan genel risk bildirimine ek olarak işleme konu sermaye piyasası araçlarının risklerini müşteriye açıklamak zorundadır. Profesyonel müşteriler için ise böyle bir zorunluluk olmamakla birlikte, profesyonel müşteri bu açıklamaların kendisine yapılmasını talep etme hakkını haizdir.
- 2) Yatırım kuruluşları alım satıma aracılık ve halka arza aracılık faaliyetleri kapsamında genel müşterilere uygunluk testi yapmakla yükümlü olmakla birlikte, profesyonel müşteriler için uygunluk testi yapmakla yükümlü değildir. Buna bağlı olarak, profesyonel müşteriye yatırım kuruluşu tarafından sunulacak hizmet ve ürünlerin, profesyonel müşteriye uygun olup olmadığı hususu, profesyonel müşterinin kendisi tarafından belirlenmelidir.
- 3) Yatırım kuruluşları, yatırım hizmet ve faaliyetleri kapsamında çerçeve sözleşme imzalamadan önce genel müşterilerine sermaye piyasası araçları ile yatırım hizmet ve faaliyetlerine ilişkin genel riskleri açıklamak ve bu amaçla asgari içeriği Kurulca belirlenmiş olan "Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu" nun bir örneğini vermek ve bu şekilde genel müşteriye bilgilendirmekle yükümlüdür. Profesyonel müşterinin ise bu şekilde bilgilendirilmesine gerek bulunmamaktadır.
- 4) Saklama hizmeti sunulan müşteriler ile saklamaya yetkili yatırım kuruluşunun iç kontrolden sorumlu birimi veya personeli tarafından müşteriye ait sermaye piyasası araçları ve nakde ilişkin her takvim yılında en az 1 defa yazılı veya elektronik ortamda mutabakat sağlanması zorunludur. Ancak profesyonel müşterilerden yazılı onay alınması durumunda bu mutabakatın yapılması zorunlu değildir.
- 5) Yatırım kuruluşları yerindelik testinin yapılabilmesi için müşteriden, müşterinin mali durumunun yatırımın risklerini karşılayacak yeterlilikte olup olmadığına ilişkin olarak; müşterinin gelir düzeyi ve yatırım amaçlı varlığı hakkında bilgi alır. Bununla birlikte yatırım kuruluşları, müşterinin portföyünde veya hesabında gerçekleştirilecek işlemlere ilişkin riskleri anlayabilecek bilgi ve tecrübeye sahip olup olmadığına ilişkin olarak; müşterinin yaşı ve mesleği, eğitim durumu, genel ya da profesyonel müşteri olup olmadığına geçmişte gerçekleştirdiği işlemlere konu olan sermaye piyasası araçları, söz

konusu işlemlerin türü, niteliği, hacmi ve sıklığına dair bilgi de alır. Ancak talebe dayalı olarak kabul edenler hariç olmak üzere, profesyonel müşterilerden bu bilgilerin alınması zorunlu değildir.

- 6) Saklamaya yetkili yatırım kuruluşu tarafından müşterilere ait sermaye piyasası araçlarına ve nakde ilişkin olarak müşterilere Kurulun belge ve kayıt düzenlemelerinde yer alan esaslar çerçevesinde asgari olarak ayda bir defa bildirim yapılması esastır. Ancak, profesyonel müşterilerle bildirim yapılmamasına ilişkin sözleşme imzalanması veya bu hususa çerçeve sözleşmede verilmesi halinde, profesyonel müşterilere bu bildirim yapılması zorunlu değildir.